

Směrnice spol. ABF, a.s.

č. 18/2010

aktualizace leden 2017

Přehled rizik při činnostech externích dodavatelů a jejich eliminace

§1

Účel a rozsah platnosti

(18) Dále uvedený přehled rizik je určen pro seznámení a informaci o rizicích činností v Pražském veletržním areálu PVA EXPO PRAHA Letňany společnosti ABF, a.s. /dále jen PVA EXPO PRAHA/ subjektům, které na základě smluvního vztahu provádějí práce a činnosti.

(2) Informace o rizicích vycházejí z předpokladu, že třetí osoby, které pracují současně na stejném pracovišti se zaměstnanci společnosti ABF, a.s. musí být v potřebném rozsahu seznámeni s předpisy vztahujícími se k práci a pohybu osob v areálu společnosti dle § 101 odst.3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozd. předp.

(3) Základní podmínkou spolupráce je prokazatelné seznámení třetích osob s následující směrnici.

§2

Základní pokyny a zákazy

(1) Pracovníci cizích subjektů, kteří se vyskytují v areálu společnosti, jsou povinni:

- a) Při provádění jakýchkoli společných prací se pracovníci musí přesně řídit pokyny vedoucího práce.
- b) Z vlastní vůle nesmějí provést jakoukoli činnost, která by mohla vést ke vzájemnému ohrožení pracovníků v přímém nebo nepřímém kontaktu a nebyla schválena vedoucím práce, mimo případy odvrácení nebezpečí.
- c) Respektovat veškerá omezení a zákazy:
  - a) označené výstražnými značkami a příkazy
  - b) zákaz pití alkoholických nápojů a používání jiných toxikománií, zákaz jejich donášení na pracoviště
  - c) zákaz jakékoliv manipulace s veškerým zařízením organizace
- d) Chovat se tak, aby svojí činností nezavdali příčinu ke vzniku požáru nebo úrazu při používání tepelných, elektrických, plynových a jiných spotřebičů.
- e) Zdržovat se pouze na vyhrazených pracovištích, svévolně je neopouštět, bez svolení vedoucích zaměstnanců nevstupovat do jiných prostorů.
- f) Pohybovat se pouze po cestách, které jsou vyznačeny nebo udržovány jako volně průchodné.
- g) Udržovat pořádek a čistotu, nepoškozovat budovy, sociální zařízení a ostatní majetek.
- h) Nezastavovat únikové cesty, přístupy k hasicím přístrojům, hydrantům, hlavním vypínačům, žádnými předměty ani materiálem. Tyto prostory musí zůstat trvale volné. Vyznačené komunikace pro provoz musejí zůstat stále volné.
- ch) Respektovat požární řády pracoviště.

(18) Nahlásit vedoucím zaměstnancům každý úraz, ke kterému došlo v době plnění úkolů nebo pobytu v objektu. Účinně spolupracovat při sepsání záznamu o úrazu, či požáru a při dalším vyšetřování.

Upozornit vedoucí zaměstnance na závady, které by mohli ohrozit požární ochranu a bezpečnost nebo zdraví při práci.

j) Bez vědomí vedoucího zaměstnance společnosti nesmí vstupovat do míst, kde je zvýšené nebezpečí, nesmí manipulovat se žádnými stroji a zařízeními pokud k tomu nejsou oprávněni a s obsluhou nejsou seznámeni.

§3

Dopravní prostředky

(1) Zajistit bezpečný způsob uložení a upevnění (fixaci) nákladu při přepravě, při vykládce z dopravních prostředků i při odebrání nákladu tak, aby byla zajištěna jeho stabilita, pevnost a tuhost. Náklad zajistit a fixovat např. vázacími páskami se sponou (samosvěrnou, mačkáci, plastovou pro různé vázací systémy), ocelovými páskami, případně drátem. Náklad řidič zajišťuje s ohledem na to, že při pohybu dopravního prostředku působí na náklad nárazy, vibrace, které vyvolávají zvýšení statických sil s dynamickou složkou. Velikost závisí zejména na druhu, technickém stavu a vybavení dopravního prostředku, na hmotnosti nákladu, na rychlosti dopravního prostředku, na způsobu uložení a fixaci materiálu a též na druhu a stavu dopravní komunikace – trasy.

(2) Řidič nesmí manipulovat / popojíždět / dopravními prostředky s břemeny po odstranění upevnění nebo ukotvení břemen.

(3) K bezpečnému couvání a otáčení, vyžadují-li to okolnosti, zejména nedostatečný rozhled, je řidič povinen si zajistit tuto činnost (navádění) poučenou osobou (osobou, která svým věkem a rozumovou vyspělostí má dostatečné předpoklady, aby bezpečně zajistila řidičem požadovaný úkon) a používat předem stanovené signály a znamení tak, aby nedošlo k nedorozumění mezi řidičem a navádějící osobou.

Má-li řidič jako příjemce signálu dávaných rukou nebo hlasem pochybnosti, že nelze příkaz bezpečně provést, přeruší řízený úkon a požádá signalistu o nový signál.

(4) Neodstavovat dopravní prostředek na nevhodném místě, kde vozidlo překáží z hlediska bezpečnosti práce a obsluhy technických zařízení, nebo by bylo ohroženo prací konanou v jeho blízkosti a nevjíždět na místa, kde povrch komunikace v místě nakládky nebo vykládky není dostatečně pevný, široký a sjízdný.

(5) Neprovádět tlačení jiného dopravního prostředku motorickou silou bez použití tyče, která musí být na vozidlech řádně zajištěna.

(6) Při připojování a odpojování přípojných vozidel nesmí být na nich nebo v nich žádné osoby, pokud to není v návodu výrobce silničního vozidla k obsluze stanoveno jinak.

Připojovaná vozidla při odstavení je řidič povinen zabrzdít a zajistit klíny.

Dbát na správné postavení navádějícího pracovníka a postup při manipulaci se spojovacími prvky přívěsu.

Před odpojením vozidel řidič vozidlo zabrzdí a zajistí proti samovolnému pohybu.

Řidič nesmí dovolit, aby osoba navádějící řidiče při couvání vstoupila mezi připojovaná vozidla. Jestliže závěs tažného vozidla je vzdálen od oka přívěsu 0,25m, řidič smí dokončit couvání na doraz závěsného zařízení pouze na smluvené znamení.

(7) Nádoby obsahující hořlavé kapaliny, lehce zápalné nebo výbušné látky, prchavé a toxické látky a jedy, nesmí být přepravovány v kabinách řidičů vozidel, tyto musí být při přepravě vždy řádně utěsněny, označeny druhem a množstvím přepravované látky, zabezpečeny proti převržení a mechanickému poškození, samovolnému pohybu a nesmí být ve vozidle tepelně namáhány.

(8) Zajišťovat odstranění nečistot na vozidle (před vjetím ne komunikaci) a v součinnosti s vedoucím pracoviště i případné čištění znečištěné komunikace.

(9) Neodstavovat vozidlo tam, kde by mohlo tvořit komunikační překážku.

(10) Není-li v návodu výrobce silničního vozidla stanoveno jinak, nedovolit aby při připojování a odpojování přípojných vozidel byli na nich nebo v nich osoby.

(11) Řidič musí při nakládce a vykládce vozidlo zabezpečit proti nežádoucímu pohybu.

Opustit ohrožený prostor při vzniku bezprostředního nebezpečí převržení nebo sesutí nákladu. Kusový materiál při nakládání, vykládání a jiné manipulaci v případě potřeby zabezpečovat vhodnými pomůckami a prostředky, které vyloučí sesunutí, pád či převržení tohoto nákladu.

Při nakládce a vykládce se nezdržovat v bezprostřední blízkosti zdviženého břemene, nepřecházet pod zdviženým břemenem a přidržovat břemeno v průběhu činnosti manipulačního zařízení.

(12) Při otevírání bočnic, klanic a zadního čela musí otvírající osoba zabezpečit, aby jimi nebo uvolněným nákladem nemohl být nikdo zasažen.

(13) Těžké předměty neopírat o bočnice ani zadní čelo, vysoké předměty zajišťovat proti ztrátě stability odpovídajícím způsobem.

(14) Používat vhodné prostředky pro zavěšení a uchopení břemen.

(15) Zajistit, aby se vyloučilo vypadávání přepravovaných materiálů z ložné plochy vozidla (zejména u sypkých materiálů).

(16) Dlouhé a pružné předměty (tyčový hutní materiál, nsvazkované trubky apod.) při vykládání neházet na zem nebo podlahu, aby jejich případným vymrštěním nedošlo ke zranění osob v blízkosti prováděné manipulace.

(17) Nakládací a vykládací práce provádět s potřebným počtem seznámených osob, za použití vhodných technických prostředků a manipulačních pomůcek. Před zahájením vykládacích a nakládacích prací musí být řidič nebo řidiči a osoby zajišťující nakládku a vykládku vozidel seznámeni s komunikací pro předávání hlasových signálů, které musí být uskutečňovány formou jednoduchých, srozumitelných krátkých slov, skupin slov nebo signály dávanými rukou, které musí být přesné, jednoduché, rozlišitelné a nezaměnitelné s jinými signály.

(18) Řidič nesmí přepravovat žádné osoby v prostorách vozidel určených pro přepravu nákladů.

Maximální povolená rychlost v areálu po venkovních komunikacích je stanovena dopravním značením vozidla parkují na vyznačených místech a určených místech pro jednotlivé objekty.

Seznam rizik

Popis rizika	Eliminace rizika
Podlahy a komunikace	
Možnost zakopnutí, podvrtnutí a naražení nohy o různé vyčnívající hrany překážek a vystupujících různých prvků v prostorách dílny	Odstranění komunikačních překážek, o které lze zakopnout – šrouby vík a zvýšených poklopů nad úroveň podlahy, hadice, el. kabely apod. Včasný úklid a odstranění materiálu s ostrými hranami z prostoru pohybu pracovníků.
Uklouznutí, podvrtnutí nohy, naražení a pád osoby na podlaze pracovního stanoviště vnitřních komunikací, schodištích apod.	Rovný a tvrdý stav povrchu podlah a komunikací, bez nerovností, výtluků, udržování, čištění a úklid podlah, včasné odstraňování poškozených míst, nerovností apod. Barevné vyznačení dopravních komunikací a jeho průběžné udržování.
Vrata a okna	
Samovolné zavření křídel např. vlivem působení větru následkem může být přiřazení osob.	Zajištění křídel proti samovolnému zavření – instalovat zástrčky, háčky, táhla. Provést bezpečnostní označení dorazných hran vrat lespoň do výše 150 cm. Mechanické zajištění dráhy vratových křídel proti vypadnutí.
Pořezání o sklo rozbité skleněné výplně	Viditelné označené celoskleněných dveřních křídel.
Nebezpečí naražení do rámu dveří při zajištění dopravním prostředkem	Provést bezpečnostní označení vnitřní strany futer vrat do výše cca 150 cm
Venkovní komunikace	
Uklouznutí při chůzi po kluzkém povrchu komunikací:	Pravidelné kontroly stavu venkovních komunikací především v zimním období a průběžné odstraňování znečištění z povrchu komunikací.
Venkovní prostory – blátivé komunikace, zasněžené, zledovatělé apod.	V zimním období odstraňování námrazy a sněhu. Provádět protiskluzové posypy. Dbát na pořádek na chodníku před budovou. Dojde-li k znečištění komunikace materiálem způsobujícím vytvoření kluzkého povrchu, je třeba provést jeho odstranění.
Provoz na vnitropodnikových komunikacích	
Různá zranění, úrazy a věcné škody vznikající na provozovaných vozidlech	Seznámení řidiče s interními předpisy pro vnitrozávodní dopravu. Obeznamit se s méně obvyklými rozměry vozidla, nákladu či dopravních cest.
Nehody v areálu společnosti	Respektovat příslušné dopravní značení (jednosměrný provoz, přednost v jízdě, max. rychlost apod.) Bezpečnostní značení – černožluté šrafování

	zúžených okrajů až do výšky sedícího řidiče. Při couvání zajistit, aby bylo vozidlo nepřehlédnutelné, vyloučení přítomnosti osob za vozidlem.
Kontakt vozidla s osobou dopravní nehody:	Nezdržovat se za couvajícím vozidlem a v dráze couvání, rozhlédnout se před vstupem do komunikace.
Najetí, přejetí, zachycení, přiražení a sražení pracovníka projíždějícím vozidlem.	Dodržovat bezpečnostní zásady pohybu po pozemních komunikacích.
Přiražení nebo přitlačení osoby vozidlem k části budovy či jiné pevné konstrukci.	Při pohybu po vnitřních komunikacích dbát zvýšené opatrnosti.
Srážka, střet s jiným vozidlem, náraz vozidla na překážku, převrácení vozidla.	Řidič musí mít pro řízení vozidla odbornou a zdravotní (tělesná a duševní) způsobilost. Dodržování pravidel silničního provozu v areálu společnosti.
Sjetí vozidla mimo vozovku a zachycení nebo sražení osoby vozidlem.	Věnování se plně řízení vozidla. Sledování situace na komunikacích. Přizpůsobení chování řidiče při řízení dopravně – technickému stavu vozovky, situaci v provozu a svým schopnostem. Užívání k jízdě jen vozidla, které splňuje stanovené podmínky
Ohrožení osob při couvání a otáčení.	Přibrání potřebného počtu způsobilých a poučených osob, vyžaduje-li to bezp. provozu, couvat až na smluv. znamení. Pracovník zajišťující navádění couvajícího řidiče musí být stále v jeho zorném poli. Seznámit se před jízdou s méně obvyklými rozměry vozidla, nákladu, či dopravních cest.
Nežádoucí ujetí odstaveného vozidla.	Zajištění vozidla brzdou, klíny, zařazením rychlosti nebo jejich kombinací.
Sesutí, pád, převržení nákladu nebo materiálu při jízdě nebo při ložných operacích.	Zajištění vozidla po dobu nakládání a vykládání proti pohybu, popř. upravit vozidlo do vhodné a bezpečné polohy. Zajištění stability vykládaných a nakládaných předmětů, břemen a materiálu. Zajištění správné polohy nákladu a stability přepravovaného břemene (fixací apod.). Zajištění dostatečného osvětlení při nakládce nebo vykládce za snížené viditelnosti. Nepřelézání přes vykládaný nebo nakládaný materiál na ložné ploše vozidla. Používání vhodných pracovních pomůcek a mechanizačních prostředků (používání zdvižných čel, hydraulických rukou, manipulačních vozíků apod.).
Administrativní prostory a sociální zázemí	
Spotřebiče – kávovary, mikrovlnné trouby apod.	Používat nepoškozené spotřebiče a pouze v souladu s návodem výrobce. Provádět pravidelné revize a kontroly.
Možnost popálení, pořezání o ostré hrany nádobí apod., úraz následkem el. proudu	Při právě horkých nápojů a pokrmů dbát zvýšené opatrnosti. Používat nepoškozené nádobí, může být zdrojem řezných ran. Neprovádět opravy el. spotřebičů ani do nich svévolně zasahovat..
Uklouznutí při chůzi po mokrých nebo zamaštěných podlahách	Okamžité odstranění rozlité řezné kapaliny nebo mazacích kapalin z povrchu komunikací.
Příprava barev a lakování (nástrík)	
Nebezpečí poškození dýchacích cest. Možnost vzniku nevolnosti, bolesti hlavy apod.	Při přípravě barev a jejich aplikací stříkáním používat předepsané OOPP pro ochranu dýchacích cest – polomaska s dvoucestnou filtrací.
Nebezpečí poškození zraku vniknutím barvy do očí.	Při přípravě (rozmíchávání a doplňování barvy do nádobky) barev pro lakování používat ochranné brýle
Nebezpečí vzniku požáru s následkem možného zranění - popálení pracovníka.	Pracovník musí být prokazatelně seznámen s požárním řádem daného pracoviště a s ostatními bezpečnostními pokyny. Na pracovišti mít k dispozici minimální množství náterové hmoty – pouze to co v průběhu směny stihne zpracovat. Provádět pravidelný úklid pracoviště, stírání prachu a průběžné odstraňování usazené barvy.
Povrchová úprava materiálů	
Možnost vzniku drobných poranění způsobených při manipulaci s broušenými nebo kytovanými díly.	Při manipulaci dbát zvýšené opatrnosti. Dodržování stanovených pracovních postupů, Před nebezpečím pořezání o ostré hrany jako ochranu použít vhodné pracovní rukavice.
Nebezpečí poškození dýchacích cest vlivem	Zaměstnanec je povinen ve smyslu požadavků Zák. práce používat

působení prachu vznikajícího při vybrušování zakytovaných částí lakovaných dílů.	předepsané osobní ochranné pracovní prostředky, které na základě nařízení vlády č.495/2001 Sb. byly dle vyhodnocených rizik zapracovány do bezpečnostní směrnice pro poskytování OOPP.
Možnost vzniku i nevolnosti vyvolané právě vdechování prachových částic.	Při práci nesmí zaměstnanci jíst ani pít .
Vliv mikroklimatických podmínek spojených s výparů z tmelící látky.	Dodržet zásady R – a S – vět uvedených na obalech výrobcem a používat předepsané OOPP a desinfekční a čistící prostředky.
Dělení materiálu	
Řezné rány na ruku.	Ochrana proti možnosti ohrožení rukou obsluhy střížným nožem nebo přidržovačem. Konstrukční provedení průhledových otvorů musí znemožňovat vsunutí prstů do střížného prostoru. Pevné ochranné kryty musí uzavírat přístup k střížným nožům. Instalace a používání ochranných systémů. Kryty z boční strany stroje proti přístupu rukou do střížného prostoru.
Pořezání o ostré hrany plechu při ruční manipulaci s plechem.	Použití ochranných rukavic
Nebezpečí přimáčknutí rukou ohýbaným dílcem.	Dodržování zásad bezpečnosti práce při práci u tvářecích strojů. Kontrola a způsob uchycení materiálu. Pořádek na pracovišti, dobrý stav
Nebezpečí zasažení pohyblivým ramenem ohýbačky	Dodržovat bezpečnou vzdálenost od pohyblivého ramene
Kovoobráběcí stroje - Stojanová vrtačka	
Zranění očí popálení očí a obličeje	Používání brýlí nebo obličejového štítu
Pořezání třískami Pořezání rukou o ostří vrtáků	K odstraňování třísek používat štětců, škrabek, smetáků nebo vyfukovacích vzduchových pistolí. Používání rukavic, ale jen při manipulaci s obrobkem, pokud je nástroj v klidu. Podržování zákazu odstraňování třísek holou rukou nebo v rukavicích
Zachycení a následné navinutí ruky při kontaktu s rotujícím vrtákem nebo sklíčidlem – zachycení volně vlajících konců pracovních oděvů, neupnutých rukávů, šály, hodinky, různé řetízky obvazy, rukavice apod.	Neodstraňovat třísky a špony rukou. Zákaz přibrždění včetně se sklíčidlem rukou. Nesahat do pracovního prostoru za chodu rukou. Po dotažení vrtáku ve sklíčidle klikku odstranit. Při obsluze stroje nepoužívat rukavice. Používat vhodné ustrojění bez volně vlajících částí oděvu, řádně upnuté rukávy případně používat kožené návleky apod. Před započítím prací na vrtačce si musí pracovník sundat prstýnky, řetízky apod.
Tržné rány, zhmožděny obsluhy způsobené vymrštěním zástrč. klíče z upínacího zařízení	Řádný technický stav ozubení sklíčidla i klíčky. Neponechávat klíčky ve sklíčidle
Kovoobráběcí stroje - Stojanová bruska	
Zranění očí, obličeje zasažením odlétajícími úlomky, drobnými částicemi a prachem vznikajícím při broušení nebo orovnávaní brousícího kotouče.	Používání sklopných krytů z netříštivého skla nebo brýlí, příp. obličejového štítu.
Zachycení a odhození obrobku, vtažení včetně ruky mezi brusný kotouč a vnitřní okraj podpěrky resp. Krytu v případě zaklínění broušeného předmětu mezi přední okraj podpěrky a brousící kotouč, zejména brousí-li se pod vodorovnou osou kotouče, při broušení z volné ruky.	Správná obsluha a držení obrobku. Upínat brousící kotouč na brusku smí jen pověřený pracovník. Neodstraňovat ochranné kryty brousících nástrojů. Při broušení v ruce používáme stavitelných opěrek. Správným nastavením podpěrky vůči brousícímu kotouči snižujeme nebezpečí zaklínění broušeného předmětu. Nepoužívání nadměrně opotřebeného kotouče. Včasné seřizování mezery mezi podpěrou a obvodem brousícího kotouče (max. 3 mm). Udržování rovné, nevybroušené přední hrany podpěry.
Zasažení, pohmoždění, udeření obsluhy odmrštěným obrobkem.	Nebrzdit dobíhající kotouč. Použití nepoškozeného vyzkoušeného kotouče a jeho správné upnutí. Správné skladování a zacházení s kotouči. Po upnutí kotouče provést zkušební chod.
Zachycení volně vlajícího konce pracovního oděvu, neupnutých rukávů, vlasů, šály, obvazů na rukou nekrytým koncem včetně s upínací maticí.	Zákaz broušení z boční strany kotouče po demontáži krytu. Správné oblečení obsluhy. Volně vlající konce oblečení musí být upnuté.
Kovoobráběcí stroje – soustruhy	

Zachycení rukou, volně vlajícího konce pracovního oděvu, neupnutých rukávů, vlasů, šály apod. rotujícím sklíčidlem.	Používat správné ustrojení obsluhy bez volně vlajících částí .Před případným nebezpečím zachycení vlasů používat čepici nebo správně uvázaný šátek
Zranění obsluhy i jiných osob roztržením tělesa sklíčidla.	Nepřetěžování, upínat materiál přiměřený k konstrukci sklíčidla.K vyvození větší upínací síly nepoužívání klíče se zvětšenou pákou.
Vážným zdrojem nebezpečí zranění obsluhy se může stát vymrštěním zástrčného klíče z upínacího zařízení. Což má za následek tržné rány, zhmožděnin a jiná zranění obsluhy .	Respektování zakázaných manipulací – výměnu obrobku provádět pouze za klidového stavu. Dodržovat správný pracovní postup.
Ohrožení pracovníka nežádoucím spuštěním soustruhu. Následkem může být úraz pohybujeícím se vřetenem, namotání, navinutí apod.	Při odstraňování třísek používat háčky, smetáky, štětce, škrabky.Použití ochranných odklopných krytů nebo unášecích desek rotačního tvaru
Obsluha případně osoba zdržující se v blízkosti si může přivodit i úder na různých částí těla rozkmitaným koncem materiálu při obrábění vyčnívajícího nechráněného tyčového obrobku	Zabezpečit zamezení přístupu k rotujícímu obráběnému materiálu, který vyčnívá ze stroje ven do uličky a k zabránění ohnutí zprac. materiálu,Použití ochranné vodící trubky při obrábění dlouhého materiálu (tyčoviny, trubek apod.)
Pořezání rukou o ostří nástrojů při upínání obrobků, výměně, čištění Pořezání o namotanou třísku	Udržování pracoviště v čistotě a pořádku Včasné a pravidelné odklizení odpadu Používání rukavic (ne však při vlastní obsluze soustruhu)
Pořezání chodidel a prstů nohou ostrými třískami (po proříznutí podrážky obuvi) -závažné úrazy vznikající stykem s dlouhou třískou	Používání rohoží na stanovišti obsluhy . Udržování pracoviště v čistotě a pořádku. Včasné a pravidelné odklizení odpadu
Kovoobráběcí stroje – pila na kov	
Nespolehlivě a nedokonale zajištěný řezaný materiál – následek pád řezaného materiálu na dolní končetiny obsluhy – pohmožděnin, odřeniny.	Řádně podepřít a zafixovat řezaný materiál
Zakopnutí o upnutý řezaný materiál vyčnívající do průchozí uličky.Zakopnutí o nahromaděné neodklizené odřezky.Možnost uklouznutí pracovníka na podlaze znečištěné rozstříknutou chlad. Kapalinou.	Zajistit pořádek v okolí pily.Udržování volných manipulačních i obslužných průchodů. Průběžně odklízet odřezky a jiný odpad. Používat vhodné rozvody a sběrače řezné kapaliny . Zabránit úniku a úkapům řezné, chladicí kapaliny na podlahu .Průběžně provádět její včasný úklid.
Používání závadné řezné kapaliny – možnost vzniku kožních a infekčních onemocnění při kontaktu závadné řezné kapaliny s nechráněnou pokožkou.	V max. míře omezit přímý kontakt pokožky s kapalinou, při přípravě kapalin a čištění strojů používat důsledně ochranné rukavice. Provádět pravidelné proplachování chladicího systému stroje .
Kovoobráběcí stroje – frézky	
Rozlet třísek, ohrožení pracovníků kovovými odlétajícími částicemi.	Nesousledné frézování, vhodná volba průměru nástroje, optimální záběr, odváděče třísek
Rezná poranění ruky obsluhy rotujícím nástrojem	Použití OOPP k ochraně zraku, popř. i obličeje.Instalace a používání snadno seřiditelného ochranného krytu.
Pořezání rukou o ostří nástrojů (válcové a kotoučové frézy, frézovací hlavy, sdružené frézy, pilové kotouče), o namotanou nebo ulpělou třísku na nástroji, (při chodu i klidu nástroje), o upínané obrobky	Dodržování zákazu odstraňování třísek holou rukou nebo v rukavicích.
Tržné rány, zhmožděnin a jiná zranění po úderu obsluhy vyraženým obrobkem.	Dokonalé upnutí obrobku do upínacího zařízení.
Zachycení, navinutí vlasů (skalpování) vyčnívající hlavou šroubu pro upnutí	Správné ustrojení obsluhy (pracovní oděv bez volně vlajících konců s upnutými rukávy, pracovat bez šálů, prstýnků, řetízků, náramků, hodinek,

nástroje a trnem.	obvazů na rukou apod.);
Elektrické sváření	
Možný vznik úrazu el. proudem.	Používat předepsané ochranné pracovní prostředky (kožené rukavice, kožené zástěry, ochranná pracovní obuv, návleky apod.).Svářečské práce provádět v suchém prostředí. Ve vlhkém, mokřém nebo na dešti jsou tyto práce bez speciálního opatření zakázány.Používat nepoškozené svářecí kleště a kabely. Pravidelně kontrolovat řádné dotažení kabelových svorek.Pracovník provádějící svářecí práce musí mít platné osvědčení pro výkon těchto prací.
Poškození dýchacích orgánů zplodinami z roztaveného kovu nebo z hořících nečistot obsažených na svařovaných dílech.	Před zahájením svářecích prací řádně očistit svařované dílce (mastnota , zbytky barev apod.)Zajistit odtah (odsávání) zplodin vznikajících z procesu sváření. Zajistit větrání na pracovišti s přívodem dostatečného množství čerstvého vzduchu.
Možnost vzniku popálenin a to buď následným odkapem roztaveného kovu anebo jeho rozstříkáním, případně popáleniny od rozžhaveného kovového materiálu.	Používat předepsané ochranné pracovní prostředky (kožené rukavice, kožené zástěry, ochranná pracovní obuv, návleky apod.).
Namáhání případně i možné poškození zraku.	Používat ochranné pracovní prostředky na ochranu zraku – svářečskou kuklu. Svářečské práce provádět za dostatečného osvětlení.
Nebezpečí vzniku požáru následkem provádění svářečských prací.	Před zahájením prací prověřit a zhodnotit stav pracoviště, případně zařízení na, kterém se budou práce provádět. Na základě těchto zjištění provést příslušná opatření na ochranu před vznikem požáru (pracoviště vybavit přenosnými hasícími přístroji, zajistit požární dozor, zajistit dozor na pracovišti po skončení svářečských prací).
Plynové sváření	
Poškození dýchacích orgánů zplodinami z roztaveného kovu nebo z hořících nečistot obsažených na svařovaných dílech.	Před zahájením svářecích prací řádně očistit svařované dílce (mastnota , zbytky barev apod.)Zajistit odtah (odsávání) zplodin vznikajících z procesu sváření. Zajistit větrání na pracovišti s přívodem dostatečného množství čerstvého vzduchu.
Namáhání zraku případně i jeho možné poškození.	Používat ochranné pracovní prostředky na ochranu zraku – svářečskou kuklu. Svářečské práce provádět za dostatečného osvětlení.
Možnost vzniku popálenin a to buď následným odkapem roztaveného kovu anebo jeho rozstříkáním, případně popáleniny od rozžhaveného kovového materiálu.	Používat předepsané ochranné pracovní prostředky (kožené rukavice, kožené zástěry, ochranná pracovní obuv, návleky apod.).
Nebezpečí vzniku požáru případně i exploze následkem provádění svářečských prací.	Před zahájením prací prověřit a zhodnotit stav pracoviště, případně zařízení na, kterém se budou práce provádět. Na základě těchto zjištění provést příslušná opatření na ochranu před vznikem požáru (pracoviště vybavit přenosnými hasícími přístroji, zajistit požární dozor, zajistit dozor na pracovišti po skončení svářečských prací).
Tlakové láhve	Láhve na plyn zabezpečit proti převrnutí nebo skutálení. Při současné práci s více soupravami na jednom pracovišti musí být soupravy od sebe vzdáleny nejméně 3 m nebo odděleny nehořlavou stěnou.Pro jednu hořákovou soupravu mít na pracovišti pouze dvě zásobní lahve od každého používaného plynu.Láhve na plyny musí být chráněny před sálavým teplem nebo otevřeným ohněm.Hadice pro přívod hořlavého plynu z lahví k hořákům musí být opatřeny bezpečnostním označením.Láhve na kyslík,armatury, těsnění lahví ventilů svařovacího přístroje nebo jejich příslušenství nesmí přijít do styku s mastnotou. Tlakové láhve přepravovat pouze ve speciální ohradové paletě pro tlakové nádoby, např. pomocí manipulačního vozíku, na ložné ploše silničního vozidla, apod.
Tlakové láhve PB a zařízení na PB	
Možnost úniku PB, výbuch,požár,popálení PB je směs uhlovodíků. Je snadno těkavý,	Při výměně lahví PB zkontrolovat stav těsnění, hadic a hořáků. Po dotažení připojovací lahve otevřít lahvový ventil, provést zkoušku těsnosti spojů

bezbarvý, má specifický zápach, hořlavý, výbušný, není jedovatý. Při úniku klesá k zemi a zaplavuje prostory pod úrovní terénu. Dopravuje se v kapalném stavu v láhvích. Při kontaktu či dotyku ruky s pláštěm lahve vznik omrzlin.	mezi hrdlem lahve a regulátorem a lahvového ventilu. Provádět kontrolu těsnosti po každé výměně lahví a hadice. Možnost využít sprej nebo detekční přístroj. Co nejkratší hadice spojit hadicovými sponami. Nepoužívat poškozené zařízení PB a hadice. Neopouštět zapálený hořák bez dozoru. Dodržovat protipožární opatření. Neumísťovat PB lahve do nevětraných uzavřených prostor a veřejně přístupných prostor. Chránit provozní a náhradní lahve před přímým slunečním zářením a jiným zdrojem tepla. manipulaci a dopravu provádět opatrně bez nárazu a poškození. Při úniku PBA zajistit, aby v místnosti nebyl otevřený oheň a jiné zdroje zapálení, vyvětrat postižené místnosti.
Ruční elektrické nářadí – vrtačka	
Zhmoždění ruky, vykloubení, zlomení, řezné hluboké rány způsobené zaseknutím obrobku a jeho následným namotáním.	Vrtaný předmět vždy řádně upnout a zajistit proti náhodnému vysmeknutí. Používat vhodné vrtáky a velké vrtané díry předvrtávat vrtáky o menších průměrech. Vrtáky vždy řádně upnout do sklíčidla vrtačky. Poškozené vrtáky jako jsou otřepty v upínací části nástroje vyřadit a nechat obrousit.
Poškození zraku odlétajícími šponami nebo ocelovými pilinami.	Používání OOPP
Vyklouznutí vrtačky z rukou, sjetí a sesmeknutí nářadí při práci s nářadím a zranění obsluhy – především rukou a přední části těla.	Případě potřeby používat přídatnou rukojeť – pozor na reakční moment vrtačky při zablokování vrtáku Používat vhodný typ vrtačky dle prováděné práce – nepřetěžovat zařízení. Udržovat rukojeti v suchém a čistém stavu – chránit před mastnotou a oleji.
Namotání oděvu respektive jeho volných částí, vlasů, rukavic na rotující nástroj – vrták.	Vhodné ustrojení pracovníka bez volně vlajících částí oděvu. Nepracovat v rukavicích. Dodržovat zákaz nosit neupnutý oděv, hodinky, řetízky apod.
Úraz elektrickým proudem – u ručního el. nářadí drženého v rukou vzniká větší pravděpodobnost vzniku tohoto úrazu.	Provádět pravidelné revize a kontroly ručního el. nářadí. Nepoužívat poškozené nářadí a nářadí, které nelze spínačem sepnout a vypnout. Chránit přívodní kabely před mechanickým poškozením – chránit je před ostrými hranami, aby nedošlo k jejich proříznutí.
Ruční elektrické nářadí – úhlová bruska	
Možnost poškození zraku od odlétajících částí řezaného nebo broušeného kovu, případně částeczek z brusného nebo řezného kotouče.	Používat ochranné pracovní brýle nebo obličejový štít. Broušení nebo řezání materiálu provádět vždy tak, aby tok jisker směřoval mimo pracovníka a aby neohrožoval jiné osoby vyskytující se na pracovišti.
Možnost poranění následkem roztržení brusného kotouče. Zpravidla se jedná o zasažení dolních částí těla.	Před upnutím brusného kotouče do nástroje visuelně přezkontrolovat jeho stav. V případě zjištění jakéhokoliv poškození tento kotouč vyřadit. Používat ochranných krytů na nářadí. Používat a volit příslušných brusných nebo řezných kotoučů dle opracovávaného materiálu a příslušného pracovního výkonu el. nářadí. Při upevňování brusného kotouče do nástroje vždy dbát na to aby byl řádně utažen a zajištěn proti pootočení.
Nebezpečí vzniku požáru – možnost i následných popálenin.	Před započetím brousících prací prověřit zda se na pracovišti nebo v jeho blízkosti nevyskytují hořlavé nebo lehce se zapalné látky. V případě že se tyto látky na pracovišti vyskytují a není je možno odstranit je třeba práce provádět pod požárním dozorem.
Úraz elektrickým proudem – u ručního el. nářadí drženého v rukou vzniká větší pravděpodobnost vzniku tohoto úrazu	Provádět pravidelné revize a kontroly ručního el. nářadí. Nepoužívat poškozené nářadí a nářadí, které nelze spínačem sepnout a vypnout. Chránit přívodní kabely před mechanickým poškozením – chránit je před ostrými hranami, aby nedošlo k jejich proříznutí.
Pákové nůžky	
Ustříhnutí prstů, přitlačení a přiražení prstů k hornímu noži při stříhání kratších kusů	Správný způsob stříhání Stříh provádět jen jedním pracovníkem. Stříhaný plech přidržovat rukou v dostatečné vzdálenosti od střížné plochy.
Zranění rukou o ostré hrany materiálu při manipulaci.	Správné uchopení a držení materiálu, používání rukavic.
Úder do hlavy, ramene ovládací pákou.	Zajištění ovládací páky po ukončení stříhání zajišťovacím zařízením.
Ruční nářadí (kladiva, sekáče, šroubováky, apod.)	
Sečné, bodné, řezné, tržné rány,	Minimalizovat vznik těchto úrazů – zácvik při manipulaci nebo používání

přímáčknutí, pohmožděniny, podlitiny – při nežádoucím kontaktu náradí s rukou.	tohoto druhu náradí. Zvolit vhodnou velikost náradí.
Úrazy s následným poškozením zraku – odlétající kovové úlomky (kladivo +sekáč).	Používání sekáčů, průbojníků, hlavičkářů, kladiv a podobného náradí bez trhlín a otřepů. Používání osobních ochranných pracovních prostředků pro ochranu zraku. Používání nepoškozeného náradí s dobrým ostřím a sekáčů
Zasažení pracovníka uvolněným nástrojem	Nepoužívat poškozené nástroje.
Zasažení pracovníka náradím zdržujícím se v blízkosti druhého pracovníka.	Udržovat dostatečné bezpečné vzdálenosti mezi jednotlivými pracovníky.
Dřevoobráběcí stroje – frézka	
Požezání při kontaktu ruky s nožovým hřídelem	Nožový hřídel a posouvací a přítlačné válce frézky musí být při práci bezpečně zakryty ochranným krytem. Veškeré ochranné zařízení musí plnit svou funkci a nesmí se odstraňovat. Před zahájením práce zkontrolovat upevnění nožů v nožovém hřídeli. Pokud dojde k narušení plynulého obrábění, je třeba chod stroje okamžitě zastavit. Pracovník se nesmí vzdálit od stroje, pokud se nástroj pohybuje. Obráběné kusy musí být delší než je vzdálenost mezi vstupním a výstupním podávacím válcem frézky. Při dořezávání materiálu použít k jeho posuvu do záběru stanovené pracovní pomůcky. Neodstraňovat za chodu stroje rukou z jeho pracovního stolu piliny, třísky, odřezky a podobný odpad.
Zpětný vrh dřeva	Frézka musí být opatřena provozuschopným zařízením proti zpětnému vrhu. Na frézce s mechanizovaným posuvem musí být omezovač mezní tloušťky obrobku. Neposouvat dřevo do řezu příliš rychle. Z frézovaného materiálu neubírat najednou příliš silnou třísku. Při frézování stát bokem od vsunovaného materiálu. Frézovaný materiál netlačít k nožovému hřídeli tělem. Neprovádět současné obrábění více kusů nestejné tloušťky.
Zakopnutí, pád	Včasný úklid odřezků, pilin a podobného materiálu ze stroje a jeho okolí. Udržování pořádku a volného obslužného prostoru u stroje.
Pásová pila	
Požezání ruky při kontaktu s pilovým pásem	Nepokračovat v řezání, pokud na pile vznikne jakákoliv porucha nebo dojde k narušení jejího plynulého řezání. Nepřetěžovat pilu nad stanovené technické parametry výrobcem. Veškeré ochranné zařízení musí plnit svou funkci a nesmí se demontovat. Nastavitelný kryt musí být nastaven těsně nad řezaný materiál. Při dořezávání materiálu používat k jeho posuvu předepsanou pracovní pomůcku. Neprovádět ruční odebírání obrobku v nebezpečné blízkosti pilového pásu. Neodstraňovat rukou za chodu stroje z jeho pracovního stolu piliny, třísky apod. odpad. Nepoužívat k řezání poškozený nebo chybně spojený pilový pás. Při manipulaci s pilovým pásem používat vhodné rukavice. Výměnu pilového pásu provádět podle pokynů výrobce. Vyloučit automatické opětovné spuštění pily v případě přerušení dodávky el. energie a jejímu opětovnému obnovení.
Poranění zpětným vrhem materiálu	Pozorně manipulovat s řezaným materiálem v prostoru pily. Nepřetěžovat pilu nad stanovené technické parametry výrobcem. Netlačít řezaný materiál do řezu tělem. Neposouvat materiál do řezu příliš rychle. Dbát na spolehlivé zakrytování horní a dolní pásovnice.
Zakopnutí, pád	Včasný úklid odřezků, pilin a podobného materiálu ze stroje a jeho okolí. Udržování pořádku a volného obslužného prostoru u stroje.

Kotoučová pila	
Pořezání při kontaktu s pilovým kotoučem	<p>Neprovádět rozřezávání materiálu, pokud pila není opatřena rozřezávacím klínem. Neprovádět takové operace, které nezaručují spolehlivé vedení materiálu do řezu. (Např. řezání klínů, špalíků apod.)</p> <p>Při přehřátí pilového kotouče nepokračovat v řezání.</p> <p>Neprovádět řezání kulatiny bez k tomu určeného přípravku.</p> <p>Při ručním posuvu materiálu do řezu nepoužívat rukavice.</p> <p>Nepřisunovat materiál do řezu tak, aby ruce obsluhy byly v rovině řezu. Nezkracovat doběh pilového kotouče brzděním rukou nebo jiným nevhodným způsobem.</p> <p>Při dořezávání materiálu použít k jeho posuvu do řezu posouvací pracovní pomůcku. Neřezat materiál, pokud jeho výška přesahuje výšku pilového kotouče nad stolem.</p> <p>Nepokračovat v řezání, pokud na pile vznikne porucha.</p> <p>Nepřetěžovat pilu nad stanovené technické parametry výrobcem. Žádné z ochranných zařízení se nesmí demontovat.</p> <p>Veškeré ochranné zařízení musí plnit svou funkci.</p> <p>Při dořezávání materiálu používat k jeho posuvu předepsanou pracovní pomůcku. Neprovádět ruční odebrání obrobku v nebezpečné blízkosti pilového pásu.</p> <p>Neodstraňovat rukou za chodu stroje z jeho pracovního stolu piliny, třísky apod. odpad. Nepoužívat k řezání poškozený pilový kotouč. Při manipulaci s pilovým kotoučem používat vhodné rukavice. Vyloučit automatické opětovné spuštění pily v případě přerušení dodávky el. energie a jejímu opětovnému obnovení.</p>
Poranění těla zpětným vrhem materiálu	<p>Pozorně manipulovat s řezaným materiálem v prostoru pily.</p> <p>Nepřetěžovat pilu nad stanovené technické parametry výrobcem. Netlačít řezaný materiál do řezu tělem. Neposouvat materiál do řezu příliš rychle.</p> <p>Při zjištěném výskytu kovových předmětů nebo jejich částí v řezaném materiálu nepokračovat v řezání.</p>
Zakopnutí , pád	<p>Včasný úklid odřezků, pilin a podobného materiálu ze stroje a jeho okolí. Udržování pořádku a volného obslužného prostoru u stroje.</p>
Pásová bruska	
Pořezání ruky při kontaktu s brusným pásem	<p>Nepokračovat v broušení, pokud na pile vznikne jakákoliv porucha nebo dojde k narušení jejího plynulého broušení .</p> <p>Nepřetěžovat brusku nad stanovené technické parametry výrobcem. Veškeré ochranné zařízení musí plnit svou funkci a nesmí se demontovat. Neprovádět ruční odebrání obrobku v nebezpečné blízkosti brusného pásu.</p> <p>Neodstraňovat rukou za chodu stroje z jeho pracovního stolu prach apod. odpad. Nepoužívat poškozený nebo chybně spojený brusný pás. Při manipulaci s brusným pásem používat vhodné rukavice. Výměnu brusného pásu provádět podle pokynů výrobce. Vyloučit automatické opětovné spuštění brusky v případě přerušení dodávky el. energie.</p>
Zhmoždění, zlomení nebo jiné, vážnější poranění končetin	<p>Pozorně manipulovat s materiálem v prostoru brusky.</p> <p>Nepřetěžovat brusku nad stanovené technické parametry výrobcem. Dbát na spolehlivé zakrytí pásu.</p>
Poranění vrhem materiálu	<p>Přítlačný segment přitlačet pomalu k brusnému pásu.</p> <p>Nebrousit materiál jehož tvar nebo provedení spodní neobráběné strany neumožňuje spolehlivé držení na stole stroje smí být obráběn jen za dodržení zvláštních bezpečnostních opatření proti vymrštění materiálu.</p> <p>Opatření – technologický postup určí příslušný vedoucí pracovník</p>
Zasažení plic prachem při dlouhodobé expozici	Použití předepsaných OOPP

Zakopnutí, pád	Včasný úklid odřezků, pilin a podobného materiálu ze stroje a jeho okolí. Udržování pořádku a volného obslužného prostoru u stroje.
Zdvihací zařízení	
Pád břemene, náraz, zachycení a zasažení pracovníka zdržujícího se v blízkosti přenášeným břemenem.	Zavěšováním břemen na nosný orgán jeřábu a jiné vazačské práce pověřovat pouze kvalifikovanou osobu tj. vazače s odbornou kvalifikací.
Pád břemene na vazače po neodborném uvázání a rozhoupaní břemene, vysmeknutí zavěšeného břemene z háku	Správné zavěšení či uvázání břemene, použití vhodných vazáků a jiných prostředků k uchopení břemen s odpovídající nosností dle druhu, vlastností a tvaru břemene. Nezávadné vazací prostředky. Dodržovat zákaz zdržování osob v prostoru možného pádu zavěšeného a usazovaného břemene a jeho částí (vyloučení přítomnosti osob v zóně ohrožení kinetickou či potenciální energií tj. pod břemenem a v místech dosahu jeřábu). Použití předem smlouveného výstražného znamení jeřábníkem k varování osob, které mohou být jeřábem nebo břemenem ohroženy. Správná manipulace s břemenem při ovládání pohybů jeřábu (zvedání provádět citlivě, pohyby provádět plynule) zejména vyloučit vznik nebezpečného šikmého tahu.
Přiražení a přitlačení pracovníka k pevné konstrukci nebo vnitřní stěně budovy důsledkem nežádoucího pohybu břemene - při jeho zhrounutí.	Použití jeřábového háku s bezp. pojistkou. Pracovníci pracující pod zdvihadly a ve skladu surového kovového materiálu musí být vybaveni ochrannými pracovními přilbami. Povinností jejich nadřízeného pracovníka je aby prováděl kontrolu používání tohoto OOPP. Správná manipulace s břemenem při ovládání pohybů jeřábu (zvedání provádět citlivě, pohyby provádět plynule) zejména vyloučit vznik nebezpečného šikmého tahu. Před zvedáním břemene musí mít zdvihové lano ve svislé poloze a v rovině výložníku jeřábu. Zachovávat dostatečný odstup od břemene manipulovaného jeřábem, používat vodících lan apod.
Přiražení končetiny mezi spouštěné břemeno a pevnou konstrukci, podklad	Použití výstražného znamení jeřábníkem k varování osob, které mohou být jeřábem nebo břemenem ohroženy
Přetržení vazacího prostředku, nebo vysmeknutí vazacího prostředku z oka jeřábového háku (ocelového vazacího lana, řetězu, popruhu).	Neprodlévat v ohroženém prostoru mezi břemenem a podlahou jeřábníkem ani jiné osoby na pracovišti. Vymezit / vyznačit / na podlaze prostory se zákazem vstupu při práci s zdvihacím zařízením. Správný způsob podávání informací, znamení a signalizace pro jeřábníka. Správná činnost jeřábníka (dodržování bezpečných vzdáleností).
Pád nestabilního břemene, převrácení břemene po odvěšení na osobu (vazače).	Správný způsob podávání informací, znamení a signalizace pro jeřábníka. Správná činnost jeřábníka (dodržování bezpečných vzdáleností).
Výtah nákladní	
Ohrožení pro uživatele výtahu	Udržovat řádný technický stav (revize, kontroly, odstraňování závad). Seznámit obsluhu prokazatelně s obsluhou tohoto zařízení, zajistit pravidelná školení a vést o tom záznamy Nedostatečná ochrana vstupujících osob před působením zařízení proti sevření v případě jištění šachetních dveří, havárie výtahu při selhání kterékoliv mechanické části, při selhání mechanické části brzdy, nežádoucí manipulace nepovolanými osobami s důležitými částmi a komponentami výtahu (jako např. dveřní uzávěrkou), pád klece při přetržení nosných orgánů (lan).
Skladování – manipulace s břemeny	
Nebezpečí zasažení pracovníka padajícím břemenem, kterým je manipulováno nebo které se během manipulace s jinými břemeny uvede do pohybu.	Dodržování zákazu zdržovat se v pásmu možného nežádoucího pohybu břemene a pod břemenem. Dodržování zákazu narušovat stabilitu stohů, např. vytažování předmětů a prvků zespodu nebo ze strany stohu. Zaměstnavatel musí dotyčné pracovníky prokazatelně proškolit o způsobu správné a bezpečné manipulace s materiálem / břemeny / . Dodržování zákazu vystupovat a šplhat po navršeném materiálu uskladněném materiálu. Při stohování materiálu vytvářet bezpečné a stabilní stohy. Zajištění pohybové koordinace řízením manipulačních prací

	určeným pracovníkem v případě manipulace s břemenem více pracovníky. Před zahájením prací překontrolovat stav břemene s kterým bude manipulováno. Používání vhodných manipulačních pomůcek (pásů, popruhů, vodičích lišt, manipulačních kleští, svěrek, přísavek)
Možnost zřícení stohovaného kusového materiálu po ztrátě stability. Následkem může být zasažení pracovníka padajícím materiálem.	Ukládání materiálu na zpevněný, urovnaný, únosný a rovný podklad. Zabránění jednostranného naklonění stohu (dodržování max. výšky stohu 2 m) při ruční ukládce
Při manipulaci s břemeny obsahujícími ostré nebo špičaté části mohou dotyčným pracovníkovi nebo pracovníkům vzniknout řezné nebo bodné rány	Pracovníci musejí používat vhodný druh pracovních ochranných rukavic Je-li to technicky možné provést úpravu břemene - chránění ostrých hrotů, hran a jiných nebezpečných částí
Mechanizovaná manipulace s materiálem	
Nebezpečí střetu pracovníka skladu s mechanizačními dopravními prostředky nebo s přepravovaným materiálem. Následkem mohou být i těžší úrazy s dlouhou dobou hospitalizace postiženého pracovníka.	Pohybovat se po vyznačených komunikacích. Dbát zvýšené opatrnosti. Zajistit dostatek místa pro pojezd a manipulaci manipulačním vozíkem. Šířky a výšky manipulačních uliček sloužících i pro pohyb manipulačního vozíku s/ bez materiálem/lu vyznačit v dostatečné míře s přihlédnutím k maximálním rozměrům přepravovaného materiálu – dle ČSN 26 90 10:1993 Šířka y výška uliček. Vstupy na pracoviště kde se pro manipulaci používají tyto mechanizační prostředky řádně označit příslušnými tabulkami.
Nebezpečí převržení přepravovaného materiálu s možným následkem pádu na pracovníka.	Provádět pravidelné kontroly stavu povrchu komunikací. Zjištěné závady v co nejkratším časovém období odstranit. Dopravní komunikace užívané vozíky musejí mít povrch rovný, tvrdý, a protismykový.
Ohrožení zdraví obsluhy vozíku nebo ostatních pracovníků zdržujících se na pracovišti v důsledku neodborně odstraněné technické závady na vozíku.	U pracovníků provádějících údržbu nebo opravy těchto zařízení prokazatelně zajistit jejich proškolení a zaučení v údržbě typu používaného vozíku. Zajistit pro opravárenskou činnost odbornou firmu. Vést předepsanou evidenci pro provoz vozíků.
Skladování – regály	
Nebezpečí přetížení regálu – možnost jeho zborcení a zavalení pracovníka.	Před uvedením do provozu musí být každý regál zkontrolován zda jeho stav odpovídá příslušné technické dokumentaci. V rámci kontroly je třeba překontrolovat jeho stabilitu, tuhost spojů, svislost a vodorovnost konstrukce regálu. Regály jejichž technický stav by mohl ohrozit bezpečnost osob, nesmějí být používány. Takovéto regály musejí být vyřazeny z provozu, musejí být zřetelně označeny a musí být znemožněno jejich další použití
Možnost pádu břemene na pracovníka v důsledku nedostatečného manipulačního prostoru v okolí regálu	Musí být zajištěn bezpečný přístup a příjezd k regálům a dostatečný volný pracovní prostor před regály. Nic nesmí bránit nebo omezovat pracovníky vykonávající práce při zakládání nebo odebrání manipulačních jednotek a materiálu z regálu.
Práce ve výškách - žebříky přenosné	
Pád žebříku i s pracovníkem po ztrátě stability	Žebříky používat jen krátkodobé, fyzicky nenáročné práce za použití jednoduchého ručního náradí. Udržovat žebříky v řádném technickém stavu.
Pád osoby ze žebříku při vystupování či sestupování; pád pracovníka ze žebříku v důsledku nadměrného vychýlení ze žebříku, při postavení žebříku na nerovný podklad a opěru; při přetížení a nerovnoměrném zatížení žebříku	Při používání dodržovat zákazy: - používat poškozené žebříky - pracovat nad sebou a vystupovat a sestupovat po žebříku více osobám současně - nebezpečně a nadměrně se vyklánět mimi osu žebříku - vystupovat na žebřík s poškozenou a znečištěnou obuví
Možnost převrácení žebříku jinou osobou, nebo kolem projíždějícím dopravním prostředkem.	Před každým použitím žebříku provádět vizuální prohlídky žebříku. Pro zajištění stability žebřík zabezpečovat proti posunutí, bočnímu vychýlení, zvrácení nebo rozevření.
Práce na střeších, terasách, ochozech a pomocných konstrukcích	
Pády pracovníků z výšky – z volných nezajištěných okrajů staveb, konstrukcí	Za práce ve výšce a nad volnou hloubkou se považuje práce a pohyb pracovníka, při kterém je ohrožen pádem z výšky, do hloubky,

apod.	propadnutím nebo sesutím. Při této činnosti musí být pracovník zajištěn proti pádu.
Práce a pohyb osob na lešení při odebírání břemen dopravovaných el. vrátkem, jeřábem na nezajištěné podlahy.	Průběžně zajišťování všech volných okrajů stavby, kde je rozdíl výšek větší než 1,5 m kolektivním zajištěním (zabradlí se zarážkou nebo jiná ekvivalentní alternativa) a to zejména volné okraje podlah nezajištěné zdi o výšce alespoň 60 cm. Jde o otvory v obvodových zdech volných schodišťových ramen a podest, střech, teras, ochozů apod.
Při práci a pohybu v blízkosti volných nezajištěných otvorů v obvodových zdech (balkónové dveře, lodgie apod.), u schodišťových ramen, podest, výtahových šachet, otvorů a prostupů v podlahách o velikosti nad 25 cm.	Zajišťování pracovníků ve výškách tam, kde nelze použít kolektivní zajištění osobním zajištěním např. při pracích na střeších a jiných krátkodobých pracích ve výšce. Odpovědný pracovník stanoví místa úvazu (kotvení). Vypracování technologického postupu včetně řešení bezpečnosti práce při provádění náročnějších prací ve výškách, v případě nezřízení kolektivního jistění. zajištění nutno vytvořit podmínky pro použití prostředků osobního zajištění. Zajištění bezpečných prostředků pro výstupy na zvýšená místa (žebříky, schodiště, rampy)
Pády z vratkých konstrukcí a předmětů, které nejsou určeny pro práci ve výšce ani k výstupům na zvýšená pracoviště	Zákaz používání vratkých a nevhodných předmětů pro práci i ke zvyšování místa práce (beden, palet, obalů, sudy apod.)
Pády předmětů a materiálů z výšky na pracovníka s ohrožením a zraněním hlavy (cihla, úlomek) – přepravovaný materiál	Bezpečné upevnění materiálu. Pro přepravu využít přepravních prostředků – přepravní klece apod. Bezpečné ukládání materiálu na podlahách mimo okraj. Vymezení a ohrazení ochranného pásma pod místem práce ve výšce, vyloučení práce nad sebou a přístupu osob pod místa práce ve výškách. Zřízení záchytných střížek nad vstupy do objektů.
Nebezpečné odpady	
Možnost poškození zdraví při manipulaci může být zapříčiněna v důsledku chybného způsobu manipulace / neodborné manipulace /.	Prokazatelně seznámit pracovníky s nebezpečnými vlastnostmi odpadů. Zajistit a průběžně kontrolovat aby bylo s nebezpečným materiálem nakládáno tak aby nedošlo k poškození na zdraví pracovníků. Nebezpečné látky skladovat jen na místech k tomu určených.
Práce na pozemku	
Uklouznutí, zakopnutí, pád na neupraveném terénu. Pád osob v terénu.	Zvýšená opatrnost. Vhodná pracovní obuv. Volba optimálního místa pro uložení materiálu a jednotlivých dávek, tak, aby se pokud možno omezila chůze a přenášení materiálu (využívat mechanizace pro dopravu materiálu na místo spotřeby a použití). Správný způsob přenášení nářadí.
Bodnutí, píchnutí, štípnutí bodavým jedovatým hmyzem (vosy, sršni),	Vhodné oblečení a OOPP dle ohrožení a místních podmínek.

§4

Závěrečné ustanovení

Tato směrnice nabývá platnosti dnem 1. 9. 2010.

Aktualizace směrnice leden 2017

Tomáš Kotrč
generální ředitel ABF, a.s.